

GELBEKIME BADAU.
JANGIA LIETUVAI
DEKIME AUKAS TAU-
TOS FONDANI

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, TREČIADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 19 D., 1918 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois and at the Act of March 3, 1879.

METAL VOL. III. No. 144

SULAIKYTA AUSTRU OFENSYVA

Persimetė per Piave ir nei iš vietos

Austrija revoliucijos liepsnose

AUSTRAI-UNGARAI SULAI KYTI.

LONDONAS, birž. 19.—Perejusieji upę Piave austrai-ungarai pasiekė antrąją italų apsigimimo liniją ir ten sulaukė. Jie pasivarė nuo upės vos 3 mylias ir keturias dienas.

Italai paėmė daugiau 1,550 nelaisvių.

Kitose fronto dalyse seka mažesnis svarbos susirėmimai.

Vienoje tuo tarpu skelbiama, kad austrai paėmė nelaisvėn net 30,000 italų ir 120 armatų.

NEPASISEKĖ AUSTRAMS UNGARAMS UŽPUOLIMAS.

Kruviniausi mušiai seka upės
Piave frontu.

LONDONAS, birž. 19.—Austrų-ungarų ofensyva italų fronte nepasisekė teutonams. Nors kruviniausi mušiai dar tęsiasi upės Piave pakraščiais, bet jie turės veikti pasibaigti be nieko austrams-ungarams. Kitose fronto dalyse austrai-ungarai paragavo ofensyvos ir sustoję veikė. Vietomis seka tik nežymūs lokaliai susirėmimai, kuriuose išeina pergaletojai italai ir talkininkai (anglai su prancuzais).

Anstrų-ungarų svarbiausias tikslas buvo ofensyvos pradžioje persimesti per upę Piave ir visu smarkumu užtekti ant Venecijos. Tačiau tasai žygis iš pirmos dienos nepavyko. Vietomis austrų-ungarų neskaityti buriai buvo persimėtę per upę. Tačiau tuojaus buvo atmušti. Taip buvo pirmoje ir antroje ofensyvos dienoje.

Trečioje dienoje austrai-ungarai suspėjo skersai upės pratiesti net keturioliką pontoninių tiltų ir šiais leidosi kariuomenė. Bet italų artilerija didesnę jos dalį išklojo. Upę perėjo tik liekanos, kurių dalis pasidavė italams.

Bet austrai-ungarai neužsileidžia. Nors jų eilės tirpsta po italų artilerijos ugnimi, jie visvien deda pastangas persiburiuoti per upę.

Dabar tenai seka kruviniausias mušis. Paupiu su tikslu paimti Veneciją ir pasileisti Venecijos lygumomis Austrija sutraukė didžiai skaitlingą kariuomenę. Karvedžiai todėl

O R A S.

Chicago ir apylinkės. — Šiandien ir rytoj išdalies debeatuotai gali but lietaus; mažai atmaina temperaturoje.

2 NARDANČIOS LAIVĖS NUSKANDINTA AMERI- KOS PAKRASČIAIS.

Atlantiko Uostas, birž. 19.—Čia atplaukė amerikoniškas garlaivis. Paršė žinią, kad Virginijos pakraščiais jam teko susiremti su nardančia laivė. Garlaivio kanonieriai pasižymėjo. Armatų šoviniais ar nuskandino nardančią laivę ar ją sugadino.

Gauta žinios, kad tais pačiais pakraščiais amerikoniška nardančioji laivė užpuolusi ir nuskandiniusi vokiečių nardančią laivę.

— Washington, birž. 19.—Estonijos ir Livonijos baronai protestuoja prieš vokiečių semininkavimą tose šalyse. Vokiečių pasiūlymas nesutinka su padarytos taikos sutartimi.

— Londonas, birž. 19.—Anglų nuostoliai kareivuose per tris dienas yra 18,865.

Čiu aukso. Taigi poperinis pinigai ten neturi jokios vertės. Šito fakto šiandien jau ir pati vyriausybė negali paslėpti.

Bet aršiausia tas, kad Austrijos tautos baisyai neapkenčia Berlyno. Visi reikalauja, kad vyriausybė nusisuktų nuo vokiečių kaiserio ir kuovėkiaus susitaikintų pirmiausia su Italija, gi paskui su kitomis šalimis. Gi su Italija susitaikinti yra lengva.

Vokietija tuo tarpu negali Austrijai pagelbėti nei pinigais, nei maistu, nes pati vos tik pasivelka.

Austrijos užsienio reikalų ministras iškeliavęs Berlyną. Jis tenai pasitvėrė prirodymus, kodėl Austrija privalo praversti atskirą taiką su talkininkais. Kol kas nieko nežinoma, ką jis tenai yra nuveikęs.

Tuo tarpu Austrijos ir Ungarijos miestuose šiaučia riaušės. Vienur kariuomenė riaušiniukus apmalšina, tai riaušės kitur pakyla. Revoliucijos liepsnos vis labiau apšaučia šalį.

Dabar visas Austrijos stovis ir likimas prigulės nuo austrų-ungarų ofensyvos Italijos fronte. Jei ofensyva nepasiseks, tuomet bus po viskam.

SUSIV. L. R. K. A. SEIMAS.

SEIMO SESIJOS PRASI- DEJO 12 VAL. DIENĄ.

(Specijalė "Draugui"
telegrama).

DETROIT, MICH., birž. 18.—Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje 33 Seimas šiandien prasidėjo iškilmingomis pamaldomis šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

Iškilmingąsias šv. mišias giedojo gerb. kun. Petkus iš Brooklyno. Gerbiamajam celebrantui tarnavo: gerb. kun. Vincas (? Red.) kaippo dijakonas, gerb. kun. Rusis subdiak., gerb. kun. Balinskas ceremon.

Labai gražų ir išpuodingą pamokslą pasakė gerb. vietos lietuvių šv. Jurgio parapijos klebonas kun. A. Skrypkas. Gerb. pamokslininkas prisiminė šį svarbų mūsų tautai momentą. Dievo rykštė palietė mūsų Tėvynę. Visa Lietuva kraujuose paplūdusi, tauta varguose ir asarose paskendusi. Ragino suvažiuavusius Seiman delegatus veikti stipriai šioje vienybėje ir pasidaryti ne tik šitos mūsų didžiulės organizacijos reikalais, bet ir tautos ir Tėvynės Lietuvos. Tikinčiųjų akyse matėsi asaros.

Po pamokslų gerb. kun. M. Krušas, šv. Jurgio parapijos, Chicagoje, klebonas, seimo delegatus palaimino su šventiausiųjų Sakramentu. Seimas atidaryta 12 val. dieną. Iškart susirinko suvirš 50 delegatų. Seimo vedėju išrinktas p. Jaruševičius.

Delegatų upas pakilus. Su visa širdimi imasi svarbaus darbo.

KURSTANČIOS SOCIA- LIS TŲ KALBOS.

Socialistas Debs eina prieš šalies vyriausybę.

Canton, Ohio, birž. 18.—Buvo kelis kartus socialistų kandidatas į Šv. Valstijų prezidentus, Eugene V. Debs, kalbėjo Ohio socialistų konvencijoje, kuri tęsėsi tris dienas. Pažymėjo, kad socialistai privalo stipriai laikytis savo principų, negu kuomet nors pirmiau.

Debs, išreiškęs pagarbą visiems socialistams, katrie pateko kalėjimui už savo principų išpažinimą, ėmė girti industrialistus, rusų bolševikus pavadino draugais ir turėjo pasakyti, kad talkininkų tikslai šioje karėje yra tokie pat, kaip ir centrinių valstybių — butent: užgrobimai. Be to pasakė, kad Amerika laukia krizės, panašios Rusijos krizei. Kad ir Amerikoje bolševikai pagrobs valdžią savo rankose.

Toliaus Debs pažymėjo, kad ir jis esąs toksai pat kaltininkas, kaip ir Mrs. Rose Pastor Stokes, neseniai nubasta dešimčiai metų kalėjimui už peržengimą įstatymų apriėjimų. Ir jei jis už tokį patį prasižengimą būtų kaltinamas, tuomet nei nesistengtų pasiteisinti.

"Šv. Valstijos" ir jos antokratijos, yra vienatinė šalis pasaulyje, katra galėjo uždaryti dešimčiai metų kalėjimui moterį už paaukumą laisvos kalbos".

"Socialistai", šaukė Debs, "privalo visur ir visuomet kovoti prieš militarizmą. Nepamanykite nei momentui, kad visi junkeriai randasi tik vokiečiuose. Jie nori nukreipti mūsų dėmesį į junkerius Berlyne, idant nepamatytumėm šios šalies junkerių".

Debs kalbos metu federaliai agentai surado svetainėje 55 socialistus, katrie negalėjo parodyti registracijos ženklų. Visi jie paimti policijos nuovadon.

FEDERALE VYRIAUSYBĖ PERŽIURĖ DEBSO KAL- BĄ.

Washington, birž. 18.—Teisdarystės departamento a-

Mūsų Susivienijimo Seimas.

Šiomis dienomis i Detroitą, Mich., nukreipė savo dėmesį, galima sakyti, visa Amerikos lietuvių visuomenė. Detroito susirinko lietuvių katalikų stipriausios organizacijos Seimas. Su tos organizacijos veikimu ir Seimu skaitosi visos kitos srovės. Katalikams gi jų Susivienijimas — stiprovė ir tai pastoviausia. Du nepaprastai gražų principu glūdi šito Susivienijimo pamatuose, du principu dviem žodžiais gražiai aptariamu: Dievas ir Tėvynė!

Apart to visa, ką Susiv. L. R. K. A. m. duoda savo nariams ir jų šeimynoms, aprūpindamas juos visokia pagalba nelaimėse, šitas Susivienijimas savo nariuose dar auklėja Kristaus mokslą ir Tėvynės meilę. Jis kiekvieną savo narį Lietuvai ištikimam sunų rengia, jis kiekvieną narį lietuviu krikščioniu paversti stengiasi. Atnaujinti visus ir viską Kristuje — tai stambiausieji obalsiai, kuriais mūsų Susivienijimas gyvena ir veikia.

Aišku, kodėl kiekvienam susipratusiam lietuviui mūsų Susivienijimas yra brangus. Nereikia kalbėti ir apie tai, kodėl su Susivienijimu skaitosi visos kitos priešingos srovės. Susivienijimas priešas, bet priešas garbės pilnas. Jo įrankiai — Kristaus ir Tėvynės meilė.

Aišku taipgi ir tas, kodėl mūsų Susivienijimas auga ir vis naujų ir naujų narių sau gauna.

Šią gaidynę visi ko tai sunegalėję, visi ieško to, kuo daugiau pasitikėti galima ir reikia. Mūsų visuomenė Kristaus ieško. Čia pat pasaulio verpetai iškelia Tėvynės klausimą!

Susivienijimas godžiai atsiliepia i tuos ieškinius ir susitelkusią jame visuomenę veda po vėliava Kristaus ir Tėvynės meilės.

Šių dienų Seimas Detroito, be abejo, tik stiprybės ir gajumo suteiks Susivienijimui, kad jojo šaunūs obalsiai dar labiau žavėtų mūsų visuomenę, dar skaisčiau šviestų musu tautos padangėje.

I. A.

GERA PREZIDENTO ŠIR- DIS.

Washington, birž. 19.—Amerikoniškas karės teismas Prancuzijoje pasmerkė mirčiai du jauni amerikoniški kareiviai už nepildymą savo pareigų, už migojimą būnant sargyboje. Teismo nusprendimas prisiūsta prezidentui patvirtinti.

Prezidentas tečiau nusprendimą atmainė. Kaltininku paliosavo ir nuo kalėjimo. Įsakė, kad tie du kareiviai išnaujo imty pildyti kareiviškas priedermes. Sako, jie jauni. Gi prasižengime nėra nieko išdavikiško. Tik apsilaidimas. Iš šito kareivių gali pasitaisyti. Tokiuo budu mūsų gerbiama prezidentas daugelį kareivių išgelbėjo. Tai kur tikras tautos vadas!

gentai vakar ėmėsi tyrinėti socialistų Debs kalbą, kurią jis pasakė Cantone, Ohio, sekmadienį. Spėjama, kad jo kalba yra išdavikiška. Jei taip, tai socialistas Debs bus paimtas nagan.

ANGLŲ LAKUNAI DAUŽO VOKIEČIŲ MIESTUS.

LONDONAS, birž. 19.—Laikotarpis birželio 6 ir 11 d. anglų laivai bombardavo daugelį Vokietijos miestų. Daugelis tonų bombų pamesta ant geležinkelio stočių, dirbtuvių ir kitų vokiečių karės įstaigų.

VOKIEČIAI LAKUNAI SKRIDO ANT PARYŽIAUS.

Paryžius, birž. 17.—Vokiečių lakunų būrys praskrido mūsų liniją naktį prieš birž. 15 d. ir pasileido ant Paryžiaus. Tačiau buvo sulauktytas. Pakelinių pametė bombų. Nukentėjo keli žmonės ir padaryta kiek nuostolių.

— Maskva, birž. 19.—Bolševikų vyriausybė pašaukė kareiviauti visus vyrus ligi 43 m. amžiaus. Gaminasi prieš vidutinį savo priešininką.

Ties Chicago ave. maudimosi metu nuskendo Joseph Holbach.

IŠ VAKARŲ FRONTO

PASTAROJOJ OFENSYVOJ VOKIEČIAI NETEKO 80- 000 KAREIVIŲ.

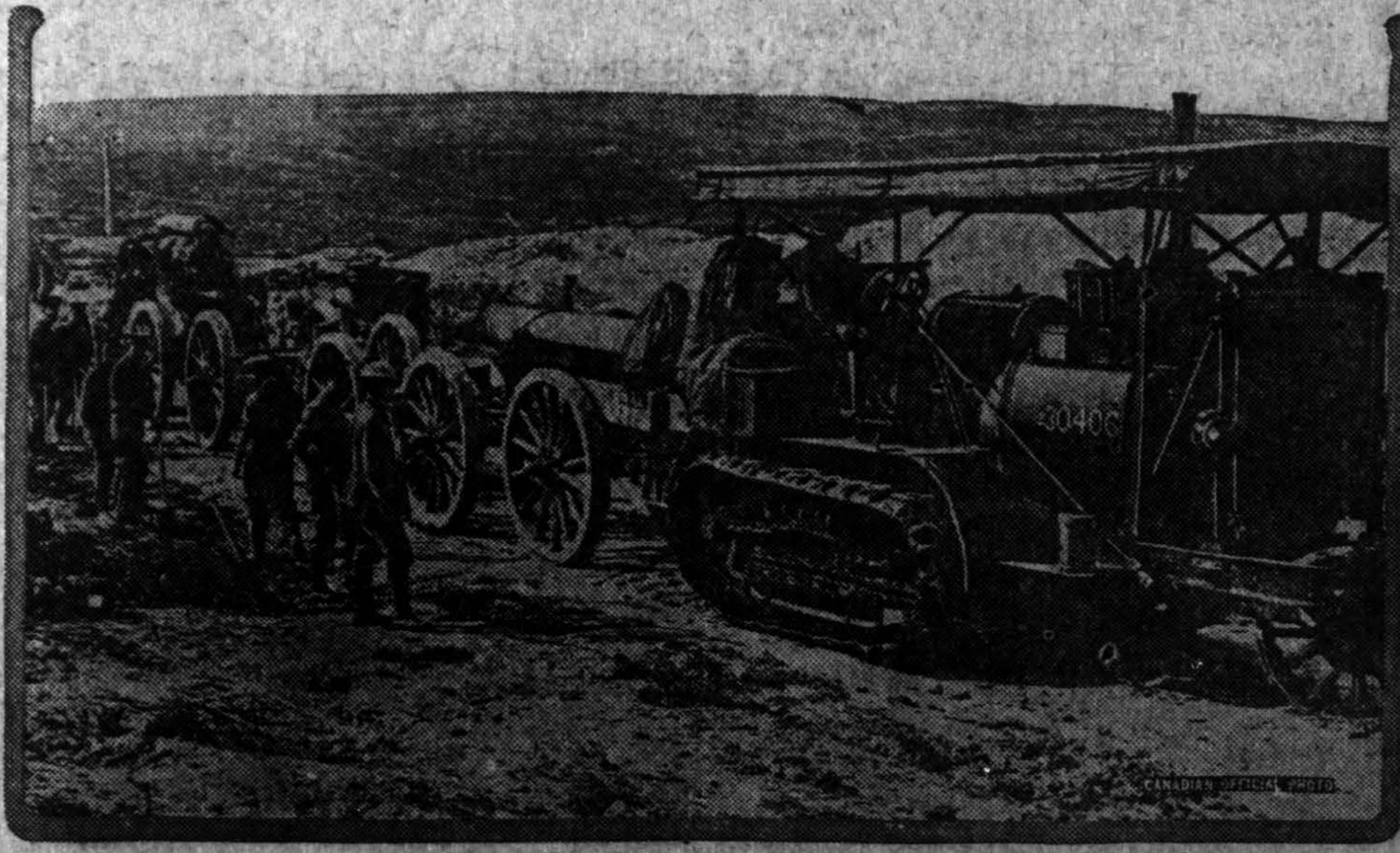
Tiek kareivių užmušta, sužeista ir nelaisvėn paimta.

Paryžius, birž. 19.—Prancuzijos premjeras vakar aplankė karės frontą. Premjerui draugavo kapitonas Andrew Tardieu. Šitas paskui sugrįžęs Echo de Paris redaktorini pranešė, kad pastarojo ofensyvoje tarpe Montdidier ir Nojon vokiečiai prarado 80,000 kareivių užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais.

Premjeras sugrįžo iš karės fronto patenkintas stoviu. Fronte seka lokaliai veikti-

RUOSIASI NAUJAN UŽ- PUOLIMAN.

LONDONAS, birž. 19.—Central News korespondentas iš vakarų fronto praneša, kad vokiečiai ruošiasi naujan užpuolimui. Šiuo kartu jau Pikardijoje Vokiečiai baisyai bombarduoja anglų ir amerikonių pozicijas šiauriniuose nuo Montdidier. Ypač prieš amerikonių bombardavimas yra pašėlęs.

SUNKIOSIOS KANADOS ARMOTOS GABENAMOS MUSIŲ LAUKAN PRANCUZIOJE.

"DRAUGAS"

LIEUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

Eina kasdien išskyrus nedidelius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$5.00

Pusmeti \$2.00

Perkant atskirais numeriais po 2c.

Prenumerata mokasi išskaičiuoti. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint perpažinti adresą, visada reikia prisistatyti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti tikrąjį krasoją ar ekspresu "Money Order" arba įdėdami pinigų į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily except Sundays by

DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.,

1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

Phone: McKinley 6114. Establ. 1908.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year \$5.00

Six months \$3.00

Thursday's Edition \$2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY.

Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

Trečiadienis, Birželio 19 d., Sv. Julijonos.

REDAKCIJOS PASTABOS.

TAUTININKAI - JUNGIA SI SU SOCIALIZISTAIS.

Tautininkų susivienijimo seime metu Philadelphiaje, anot "Tėvynės," seimo delegatams buvo paruošta "didelė puota-vakarienė," kurios metu daug kalbų pasakytą. Kalbėję ir naujai parvykęs iš Europos dr. Šliupas.

Dr. Šliupas, kalbėdamas apie Lietuvos nepriklausomybę, prisiminė, kad šandie lietuvioje pakilus "klierikalų" partija, prieš kurią, girdi, reikia pakelti kovą. Sakė:

"Atsipyrimui prieš klierikalų jėgą reikia tautininkams ir socialistams susitarti ir, kur galima, eiti išvien, užmiršus vieną kitiems praityje padarytas skriaudas."

Vadinasi, tautininkai su socialistais jau pasibūčiavo.

Tautininkai ligisot mūsų visuomenės buvo laikomi nors nestipriais patrijotais, bet visgi dirbančiais savo tautos naudai. Bet dabar pasirodė, kad jie jau puola didžiausių tautos priešininkų — socialistų glėbį.

Kuogeriausios kloties. Dabar bent bus žinoma, kaip mūsų tautininkai "darbuojasi" tautos reikalais.

Socialistai po šito pragudrės. Jie dažniau ims rengti tautininkams puotas. Nes tai pelai žvirbliams. Susikims savo maišan visus tautininkus ir sustiprins savo bolševikizmą.

Tai kokius vaikus turi mūsų nelaimingoji tauta.

IŠ DR. ŠLIUPO VARGŲ.

Pamėgdžiodami Amerikos lietuvių katalikų visuomenę, mūsų tautininkai pernai buvo pasijutę dr. J. Šliupą Rusijon neva keliais ten Lietuvos reikalais. Tautininkai jam pažadėjo gausią algą ir su visomis šikimėmis išlydėjo per San Francisko. Tuomet jam palin, ceta nukeliavus Rusijon pakikti pirmuoju Lietuvos ministru.

Jam išvažiavus laikraštį "Tėvynė" imta spauzdinti iš ir. Išliupo kelionės "laiškai." Šis daktaras kartais moka gražiai nurašyti. Daug žinių iš pranešė iš savo kelionės ir askui iš lietuvių pabėgėlių gyvenimo Rusijoje.

Šandie dr. Šliupas jau ir tel Amerikoje. Bet jo laiškai iš dar spauzdinami "Tėvynėje." Vienam tų laiškų dr. Šliupas štai kaip nusiskundžia nt tų, katrie jį sjuntė Rusi-on:

"Kaslink savęs pasakysiu; laukiu tų reikalingų dalykų iš Vilniaus, o kita — pinigų iš Amerikos, nesa jau ubagu esmi; taip pildė amerikiečiai duota man prizadą mokėti net 5,000

Moksleivija arčiau prie fronto!

Prasidėjus vasaros atostogoms mūsų tarpe pasklis moksleivija. Tai gražios jaunos pabėgės ir mūsų visuomenės viltis. Tiesa, moksleivija paprastai atidedama atelčiai. Dabartyje ji dažniausia būna pasivi. Vien seka dalykų bėgi, svarsto, analizuoja, ateityje imti veikti save rengia.

Šios gadinės svarba neleidžia, kad ir ši mūsų jauna pabėgė būtų nuosalyje nuo aktyvio veikimo. Šandie dalykai taip susidėstę, kad atostogų jau niekam nėra, negal būti jų ir moksleiviams.

Šandie moksleiviai tur stoti į eiles visuomenės darbininkų ir sumokėti visuomenei savo jauną duonę. Visuomenė bus dėkinga, nes jai darbininkų truksta.

Šandie mūsų visuomenėje tiek visokių reikalų iškilo, tiek visokių klausimų ir problemų risti atsirado, kad dažnai ne kiekvienam lengva į juos susikirstyti ir suprasti. Šandie tarp visokių "mokytojų" — sukčių ir monialininkų atsirado, kad nesunku bile kam apsigauti. Šandie tiek melo tiesos vieton į mūsų žmones leidžia, taip gudriai tą melą į visokias "bovelnas ir šilks" viniojama, kad žmogui vienas vargas atskirti kur tas melas ir kur toji tikroji tiesa. Ypač vargas tiesą nuo melo atskirti tam, kurs nuo tiek metų mūsų visokio plauko ir stiprios gerkles "progresistų" vedamais praprato prie šunybų, prie iškraipytos tiesos, ir jį mato pusėje to, kuris kitiems smarkiau "užvažioja."

Laukiama tad tomis atostogomis iš moksleivijos pagelbės. Daug melo paleista į mūsų žmones ir visokio šmeižto stikybės srityje. Daug visokios neteisybės pripasakota apie Bažnyčią, apie jos visuomenės rolę ir uždavinius.

Moksleivijai čia graži proga ir lygi kiekvienam krikščioniui priedermė tam melui keklia pastoti, apgautiems žmonėms akis atidaryti.

Mūsų čia visuomenėje bažnytinėje dirvoje visokios šarlatanijos priyiso. "Susidare ista "organizacija" mulkintojų — visokių nezaliežninkų, kurie išnaudojami tikybinius žmonių jausmus pas tamsvuo-

J. Ačas.

kartuvių nuo nulinčiavimo. Tokie ir tiems panašūs pasibaisėtinai atsitikimai perodo, kokios progermaniškos dvasios esama mūsų cecilikuose ir koki atakklumų išauklėjo juose jų kaizeriniejį principai.

Akyveizdoje pasipriešinimo aukai Raudonajam Kryžiui blunka visokie kitokie nusidėjimai, kurie lydi mūsų cecilikų gyvenimą. Savo atakklumu ir kaizerine dvasia mūsų cecilikai ima nustoti ir žmoniškumo. Raudonajam Kryžiui auka tai žmoniškumo auka, auka sušępti bejęgi, auka žaidzas aprišti sužeistam, auka skausmus palengvinti tam, kurs garbingai savo priedermę pildė mušio lauke ir gal ne už save, už kitų teises galvą guldė. Raudonajam Kryžiui auka tai ano samaritano auka padėti nelaimingajam, nors jis ir iš priešų eilės būtų.

Tam visam netenka to žmoniškumo mūsų cecilikams, kaip jo netenka ir pačiam kaizeriui.

MARSRUŠAS.

Politikų prakalbų p. Al. M. Račkiaus.

Baltimore, Md., birželio 21 d., vakar.

Easton, Pa., birželio 23 d., 3 val. po piet. Vakare So. Bethlehem, Pa.

Brooklyn, N. Y., birželio 25 d., vakare.

Kas norės į p. Račkų kreipties, lai rašo į "Garso" red., 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Stocks ir Bonds Perkant ir Pardaviant veiktus darbus. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

MOKYKLĄ UZBAIGUS.

Jau baigėsi mokslo metai. Parapijines bei viešas mokyklas užbaigs nemažas jaunikačių ir mergaičių būrelis. Vieni iš jų eis į augštesnes mokyklas, kiti ieškos sau tinkamo darbo.

Mokiniai per keletą metų lankydamiesi mokyklą susidraugauja, gerai pažįsta vienas kitą. Visus vienodai riša bendras pólisis, bendri pasilinksmimai. Kiekvienas norma-lia žmogus iš prigimimo brangina draugijai gyvenimą. Mokykla tai yra pradinė draugija. Kiekvienas gyvenime pirmutinis svarbesnis nuotikis lieka ant visados žmogaus atmintyje. Nenuostabu, kad net ir pasenęs, visako matęs, mokyklos dienas prisimena su šypsena ant lūpų.

Pradines mokyklas baigia maždaug tarp 14-16 metų amžiaus mokiniai, t. y. tuo metu kada kartu su fiziška atmaina keičiasi ir dvasiškos jėgos. Tame amžiaus periode mokiniai yra pilni ambicijos, jaučiasi labai galingais, trokšta gyventi savarankiai. Baigę mokyklą, suradę sau darbą, pradeda imituoti suaugusių pasielgimus, t. y. mokinasi rukti, eina į salūnus ir taip krypta į blogąją pusę.

Kad pastojus tam blogumui kelią būtinas reikalas kiekvienoje parapijoje organizuoti baigusių pradines mokyklas draugijėles. Tų draugijų tikslas būtų:

1) Susipažinti su Bažnyčios Lietuvoje ir senovės istorija. Naudo iš to begalinę. Mokiniai tokiame amžinyje jau mėgėsi susieti su pavieniais, ta pasakas ieško ko tai fikcijos, gi istorija užims pasaką, su noru gilinsis į istoriškus nuotikis, tyrinės, ieškos prirodymų, susipažins su knygynu, — bus kur energija nukreipta. Istorijos mokslas lavina atmintį, padidina vaidentuves ir išvadų spēkas.

2) Rupinsis, kad kiekvienas mąrys eitų į augštesnį mokslą; jeigu gi būtų medegiška kliūtis — tai nors vakarinę mokyklą lankytų.

Atsilankę aštuntame skyriuje vienos parapijinės mokyklos pastebėjau štai koki upą. Užklausia, kurie norėtų toliaus mokintis — visi rankas pakėlė, tik viena mergaitė galvą nuleido, paraudo ir pradėjo per josios skruostus ašaros riedėti. Pasirodo priežastimi josios nuliudimo buvo tas, kad tėvai atsisakė ją toliaus mokinti. Kada paaiškinau, jog sugrįžus iš darbo galima eiti į vakarinę mokyklą, mergaitė nudžiugo, maloniai pažvelgė į savo drauges, lig tartum norėjo pasakyti — ir aš nuo jūsų neatsiliksiu. Reiškia nesunku būtų tą jaunimą užimti mokslu.

Vienų žodžių — užtektinai mes rupinamės suaugusiais žmonėmis, gi visai nuošaliai laikome tą jaunimą visuomenę. Daugiaus širdies ir pasišventimo vaikų pasauliui.

Kun. N. Pakalnis.

SUGAR MUST BE SAVED!

A teaspoonful of anything you say, let a teaspoonful of sugar be saved for each meal for 120 days for each of the 100,000,000 persons in the United States as a gift as big as the Western Hemisphere to supply the entire world for the nation.

Pirkite "Draugo" Šėrus

DALYVAUKITE KONTESTE

"DRAUGO" BENDROVE PLATINA RIZNĮ, UŽTAT DIDINĄ AERŲ KAPITALĄ.

Į keletą mėnesių turi būti parduota šėrų už \$25,000.00.

Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną.

Vienas šėras \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vieną šėrą.

Gera proga indėti pinigą į praklinų ir pelningą biznį.

Broliai katalikai ir sesers katalikės! "Imkime savo dienraštį į savo rankas; patapkime jo savininkais."

Dabar eina lenktynės — kontestas, kurs baigsis 31 d. spalį šių 1918 metų. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvaujantieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuosimtį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar pavieniams), kurie tuo laiku prisiųs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-oji DOVANA — knygynas už \$200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką — pagal nurodytą adresą patol, pakol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA — knygynas už \$100.00 ir 3 "Draugo" kopijas už dyką.

3-joji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji dovana — po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE! Reikalaukite instrukcijų ir kvitacijų knygačių. Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

IVAIRUMAI.

Ir gi nuolatindamas to poto Grigaičio. Tik stebėkis ir gėna! Seniau jisai net susirietęs kurstydavę, kad socialistai laikė rinkimų prigatdytą svavo partijai kuodaugiausiai balsų; išrodinėdavo, kad tame esanti tiesiog nepaprasta svarba, kad kiekvienas gautas balsas už socialistų kandidatus turis kai kurią milžinišką vertę. Dabar 137-tame numeryje ponas Grigaitis jau išvedžioja, kad, girdi, "užkariavimas vietų kongrese arba legislaturose (ar nepaaiškintų P. Gr., koks čia skirtumas? "Dr. Red.) ir net padidimas balsų skaičiaus yra antraeilės reikšmės dalykas." O pirmieji dalykas esąs tai pagilimas darbininkų susipratimo.

Sveikiname. Kuklumas atėjo kaip tik į laiką. Artinasi rinkimai į kongresą, ir senata. Socialistai visur smunka žmonių opinioje. Smunka pasibaistėtinai, ypač čia Amerikoje, jie, juo labiau, kad vadaipenasi tarp savęs, kad net kundlos dūlka. Ateinančiuose rinkimuose bus negirdėtas socialistų kraštas. Štai mes ir girdime, kad jie šmet nežiūrėsią balsų skaičiaus, o tik giliną darbininkų susipratimą.

Ar nebūtų geriau pradėjus gilinti žmoniškų jausmus, kurie baigia socialistuose išgauroti.

Sparnaitis.

CICILIKŲ MUČELNINKYSTĖ.

Amžini mučelninkai tie mūsų cecilikai. Kas juos nemučia? Į mučelninkystę varė juos, kad dar būtų gyvas rusų caras, Lietuvoje mučelninkų vainiką rengia jiems Šliupas su Ycu, mučia juos po svieta vyčiai, klierikalai, ant galo mučia juos ir west sidės davatkos.

Naujųjų Davatka.

KATALIKŲ SPAUDOS DR. JOS CENTRO VALDYBOS ANTRABAI:

Kun. P. Lapelis — pirm., 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

J. Tumasonis — raštininkas, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

Iz. Nausieda — išd., 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Nuo senai Lietuvoje paraiso Universitetas. Zinor jame išgudrin kalba. Šioje kalboje pirmiausia kinti minėta į joje randasi ir žus būrelis, ku susipažinti su jos istorija ir.

Nuo pat įstaigoje lietuvių kytos rinkda Dr-ją Lietuvių Mat, patys mok met parinkdameni. (Bet ši pasielgė prieš tautos išgamą). statydavo moky kuri suteikdavo tojauti ir atlgas. Ši metų mokytojas J. F. medicinos skyri kaip minėjau A. Bimba, kur lietuvių tautos. tas, kada mo ruose gieda Li tai jis nuo keč it perėklė višta. jį perstaius Un P. Kinsey ir p pastarasis užim mo vietą. Vid K. pasakė: Jis nebus mokinama ba. Pataręs da anglų ir kitas ka

Tą liudnų žaibo greitumu lietuvių ausis, sužinoję tiesiog me priežastis! kas daryti, kad lietuvių klesas stebino, kad liet meč buvo priela kad nežadėjo su mus lietuvių ka dabar it sausa š nulužo! Nebėr boje klesų!

Tą patį vak moksleiviai pa prašydami, kad kinama lietuvių pasirašo pavard kai neširašo, (i įsgama mokyty) jaus t. y. gegužė R. K. M. S. A. 2 sirinkimą, vienl kreiptis prie U kulteto, prašyti kino ir mokintų ba. Taip-gi sy kad tokiai ypa būtų uždrausta lietuvių kalbą n cijai parašyti Rukštalis ir A Petiejia asmen A. R. Kitą, k kiti moksleiviai M. Bakšaitis, B. starasis praneš teto fakultetas s tarsis ir jie nu mokinama lietu

Dabar visi n kia apie jų nusp štai prasideda v tainis gegužės 2 pirm. O. P. Ki mas apie klesų prabilo sekantiai

"Lietuviai, l mokytis lietuvių sintaksį ir tie, l kysit rytoį pasi čioje. Noriu v matyti." Išgirdė džiugo, nes supr mokinama lietuvi kantriai laukė i viams naujo pa rytojaus dar prii tuviai pasiliktų. Moksleiviai pr plyčios eiti, lietu

Lietuv

Ame

VALPARA

Prof. O. P. K

tuvių

Nuo senai I paraiso Univer nomas. Zinor jame išgudrin kalba. Šioje kalboje pirmiausia kinti minėta į joje randasi ir žus būrelis, ku susipažinti su jos istorija ir.

Nuo pat įstaigoje lietuvių kytos rinkda Dr-ją Lietuvių Mat, patys mok met parinkdameni. (Bet ši pasielgė prieš tautos išgamą). statydavo moky kuri suteikdavo tojauti ir atlgas. Ši metų mokytojas J. F. medicinos skyri kaip minėjau A. Bimba, kur lietuvių tautos. tas, kada mo ruose gieda Li tai jis nuo keč it perėklė višta. jį perstaius Un P. Kinsey ir p pastarasis užim mo vietą. Vid K. pasakė: Jis nebus mokinama ba. Pataręs da anglų ir kitas ka

Tą liudnų žaibo greitumu lietuvių ausis, sužinoję tiesiog me priežastis! kas daryti, kad lietuvių klesas stebino, kad liet meč buvo priela kad nežadėjo su mus lietuvių ka dabar it sausa š nulužo! Nebėr boje klesų!

Tą patį vak moksleiviai pa prašydami, kad kinama lietuvių pasirašo pavard kai neširašo, (i įsgama mokyty) jaus t. y. gegužė R. K. M. S. A. 2 sirinkimą, vienl kreiptis prie U kulteto, prašyti kino ir mokintų ba. Taip-gi sy kad tokiai ypa būtų uždrausta lietuvių kalbą n cijai parašyti Rukštalis ir A Petiejia asmen A. R. Kitą, k kiti moksleiviai M. Bakšaitis, B. starasis praneš teto fakultetas s tarsis ir jie nu mokinama lietu

Dabar visi n kia apie jų nusp štai prasideda v tainis gegužės 2 pirm. O. P. Ki mas apie klesų prabilo sekantiai

"Lietuviai, l mokytis lietuvių sintaksį ir tie, l kysit rytoį pasi čioje. Noriu v matyti." Išgirdė džiugo, nes supr mokinama lietuvi kantriai laukė i viams naujo pa rytojaus dar prii tuviai pasiliktų. Moksleiviai pr plyčios eiti, lietu

Nuo senai I paraiso Univer nomas. Zinor jame išgudrin kalba. Šioje kalboje pirmiausia kinti minėta į joje randasi ir žus būrelis, ku susipažinti su jos istorija ir.

Nuo pat įstaigoje lietuvių kytos rinkda Dr-ją Lietuvių Mat, patys mok met parinkdameni. (Bet ši pasielgė prieš tautos išgamą). statydavo moky kuri suteikdavo tojauti ir atlgas. Ši metų mokytojas J. F. medicinos skyri kaip minėjau A. Bimba, kur lietuvių tautos. tas, kada mo ruose gieda Li tai jis nuo keč it perėklė višta. jį perstaius Un P. Kinsey ir p pastarasis užim mo vietą. Vid K. pasakė: Jis nebus mokinama ba. Pataręs da anglų ir kitas ka

Tą liudnų žaibo greitumu lietuvių ausis, sužinoję tiesiog me priežastis! kas daryti, kad lietuvių klesas stebino, kad liet meč buvo priela kad nežadėjo su mus lietuvių ka dabar it sausa š nulužo! Nebėr boje klesų!

Tą patį vak moksleiviai pa prašydami, kad kinama lietuvių pasirašo pavard kai neširašo, (i įsgama mokyty) jaus t. y. gegužė R. K. M. S. A. 2 sirinkimą, vienl kreiptis prie U kulteto, prašyti kino ir mokintų ba. Taip-gi sy kad tokiai ypa būtų uždrausta lietuvių kalbą n cijai parašyti Rukštalis ir A Petiejia asmen A. R. Kitą, k kiti moksleiviai M. Bakšaitis, B. starasis praneš teto fakultetas s tarsis ir jie nu mokinama lietu

Dabar visi n kia apie jų nusp štai prasideda v tainis gegužės 2 pirm. O. P. Ki mas apie klesų prabilo sekantiai

"Lietuviai, l mokytis lietuvių sintaksį ir tie, l kysit rytoį pasi čioje. Noriu v matyti." Išgirdė džiugo, nes supr mokinama lietuvi kantriai laukė i viams naujo pa rytojaus dar prii tuviai pasiliktų. Moksleiviai pr plyčios eiti, lietu

Nuo senai I paraiso Univer nomas. Zinor jame išgudrin kalba. Šioje kalboje pirmiausia kinti minėta į joje randasi ir žus būrelis, ku susipažinti su jos istorija ir.

Nuo pat įstaigoje lietuvių kytos rinkda Dr-ją Lietuvių Mat, patys mok met parinkdameni. (Bet ši pasielgė prieš tautos išgamą). statydavo moky kuri suteikdavo tojauti ir atlgas. Ši metų mokytojas J. F. medicinos skyri kaip minėjau A. Bimba, kur lietuvių tautos. tas, kada mo ruose gieda Li tai jis nuo keč it perėklė višta. jį perstaius Un P. Kinsey ir p pastarasis užim mo vietą. Vid K. pasakė: Jis nebus mokinama ba. Pataręs da anglų ir kitas ka

Tą liudnų žaibo greitumu lietuvių ausis, sužinoję tiesiog me priežastis! kas daryti, kad lietuvių klesas stebino, kad liet meč buvo priela kad nežadėjo su mus lietuvių ka dabar it sausa š nulužo! Nebėr boje klesų!

Tą patį vak moksleiviai pa prašydami, kad kinama lietuvių pasirašo pavard kai neširašo, (i įsgama mokyty) jaus t. y. gegužė R. K. M. S. A. 2 sirinkimą, vienl kreiptis prie U kulteto, prašyti kino ir mokintų ba. Taip-gi sy kad tokiai ypa būtų uždrausta lietuvių kalbą n cijai parašyti Rukštalis ir A Petiejia asmen A. R. Kitą, k kiti moksleiviai M. Bakšaitis, B. starasis praneš teto fakultetas s tarsis ir jie nu mokinama lietu

Dabar visi n kia apie jų nusp štai prasideda v tainis gegužės 2 pirm. O. P. Ki mas apie klesų prabilo sekantiai

"Lietuviai, l mokytis lietuvių sintaksį ir tie, l kysit rytoį pasi čioje. Noriu v matyti." Išgirdė džiugo, nes supr mokinama lietuvi kantriai laukė i viams naujo pa rytojaus dar prii tuviai pasiliktų. Moksleiviai pr plyčios eiti, lietu

Nuo senai I paraiso Univer nomas. Zinor jame išgudrin kalba. Šioje kalboje pirmiausia kinti minėta į joje randasi ir žus būrelis, ku susipažinti su jos istorija ir.

Nuo pat įstaigoje lietuvių kytos rinkda Dr-ją Lietuvių Mat, patys mok met parinkdameni. (Bet ši pasielgė prieš tautos išgamą). statydavo moky kuri suteikdavo tojauti ir atlgas. Ši metų mokytojas J. F. medicinos skyri kaip minėjau A. Bimba, kur lietuvių tautos. tas, kada mo ruose gieda Li tai jis nuo keč it perėklė višta. jį perstaius Un P. Kinsey ir p pastarasis užim mo vietą. Vid K. pasakė: Jis nebus mokinama ba. Pataręs da anglų ir kitas ka

Tą liudnų žaibo greitumu lietuvių ausis, sužinoję tiesiog me priežastis! kas daryti, kad lietuvių klesas stebino, kad liet meč buvo priela kad nežadėjo su mus lietuvių ka dabar it sausa š nulužo! Nebėr boje klesų!

Tą patį vak moksleiviai pa prašydami, kad kinama lietuvių pasirašo pavard kai neširašo, (i įsgama mokyty) jaus t. y. gegužė R. K. M. S. A. 2 sirinkimą, vienl kreiptis prie U kulteto, prašyti kino ir mokintų ba. Taip-gi sy kad tokiai ypa būtų uždrausta lietuvių kalbą n cijai parašyti Rukštalis ir A Petiejia asmen A. R. Kitą, k kiti moksleiviai M. Bakšaitis, B. starasis praneš teto fakultetas s tarsis ir jie nu mokinama lietu

Dabar visi n kia apie jų nusp štai prasideda v tainis gegužės 2 pirm. O. P. Ki mas apie klesų prabilo sekantiai

"Lietuviai, l mokytis lietuvių sintaksį ir tie, l kysit rytoį pasi čioje. Noriu v matyti." Išgirdė džiugo, nes supr mokinama lietuvi kantriai laukė i viams naujo pa rytojaus dar prii tuviai pasiliktų. Moksleiviai pr plyčios eiti, lietu

Lietuviai Amerikoje.

VALPARAISO, IND.
Prof. O. P. Kinsey apie lietuvių kalbą.

Nuo senai lietuviams Valparaiso Universitetas yra žinomas. Žinomas tuomi, kad jame išguldinama lietuvių kalba. Šioje šalyje, lietuvių kalbą pirmiausiai pradėjo mokinti minėta įstaiga. Taip-gi joje randasi ir lietuvių gražus būrelis, kurie turi progą susipažinti su lietuvių kalba, jos istorija ir tt.

Nuo pat įvedimo, šioje įstaigoje lietuvių kalbos, mokytojus rinkdavo Literatūros Dr. ja Lietuvių Valpar. Univ. Mat, patys moksleiviai visuomet parinkdavo tinkamą asmenį. (Bet ši meta kaip tik pasielgė priešingai. Išrinko tautos išgamtą). Išrinkę perstatydavo mokyklos valdybą, kuri suteikdavo tiesias mokytojai ir atlygindavo sąlygas. Ši meta lietuvių kalbos mokytojas J. F. Vitkus, baigė medicinos skyrių, ir jo vietą, kaip minėjau buvo išrinkta A. Bimba, kuris neapkenčia lietuvių tautos. Tą paliudina, tas, kada moksleiviai vakaruose gieda Lietuvos himną, tai jis nuo kėdės neatsikeliai it perkėlė višta. J. F. Vitkui ji perstacius Un. vice-pirm. O. P. Kinsey ir paaiškinus, kad pastarasis užims mokytojavimo vietą. Vice-pirm. O. P. K. pasakė: Jis nemokis, nes nebūs mokinama lietuvių kalba. Pataręs daugiau mokyti anglų ir kitas kalbas.

Tą liudnau naujiem tuoj žaibo greitumu pasiekė visų lietuvių ausis. Moksleiviai, sužinoję tiesiog nežinojį kam priežastis? Kur kreiptis, kas daryti, kad vėl išgautų lietuvių klesas. Labjausia stebino, kad lietuviams visuomet buvo prielankus ir nekad nežadėjo sulaikyti mokimus lietuvių kalba. O, čia, dabar it sausa žaka: paukšt ir nuho! Nebėr lietuvių kalboje klesų!

Tą patį vakarą lietuviai moksleiviai parašė peticiją prašydami, kad vėl būtų mokinama lietuvių kalba. Po ją pasirašo pavardes, bet katalikai neširašo, (nenorėjo, kad išgama mokyty). Ant rytojaus t. y. gegužės 19 dieną L. R. K. M. S. A. 2 kp. laikė susirinkimą, vienbalsiai nutarė kreiptis prie Universiteto fakulteto, prašyti vėl kaip mokino ir mokintų lietuvių kalbą. Taip-gi sykių pažymėti, kad tokiai ypatai A. Rimbai būtų uždrausta Universitete lietuvių kalbą mokyti. Peticijai parašyti įgaliota V. Rukštalis ir A. Rakauskas. Peticiją asmeniškai padavė A. R. Kitą, kurią minėjau, kiti moksleiviai parašė įdavė M. Bakšaitis, B. S. A. B. Pastarasis pranešė — Universiteto fakultetas su profesoriais tarsis ir jie nuspręs ar bus mokinama lietuvių kalba.

Dabar visi nekantriai laukia apie jų nusprendimą. Bet štai prašideda vasarinis bertainis gegužės 28 dieną vice-pirm. O. P. Kinsey kalbėdamas apie kelių organizavimą prabilo sekančiai:

"Lietuviai, kurie norite mokytis lietuvių gramatiką, sintaksį ir tie, kurie nesimokysit rytoj pasilikite koplyčioje. Noriu visus lietuvius matyti." Išgirdę lietuviai nudžiugo, nes suprato, kad bus mokinama lietuvių kalba. Nekantriai laukė ką jis lietuviams naujo pasakys. Ant rytojaus dar priminė, kad lietuviai pasilikty.

Moksleiviai pradėjo iš koplyčios eiti, lietuviai pasilikė.

Buvo virš keturios desimtis. Un. vice-pirm. O. P. Kinsey priėjus pratarė: "Lietuviai jūs turėsit klesas, kurie norėsit, galėsit mokytis. Aš žinau, kad jūs mylite savo prigimtą kalbą. Jūsų kalbą yra sena ir svarbi. Jūsų pradties istorija garši, bet jums buvo užginta mokytis prigimtoje kalboje. Už tai nekuriu turėjo nukentėti... Nekurie už savo kalbą mirė... Mes ją pripažįstame kaip ir kitas kalbas. Lietuvių mokytojai apmoka mokyklą, tai-gi Univ. fakulteto komitetas ir parupina mokytoją, taip ir lietuvių kalbos mokytoją parupino. Išrinko p. M. Bakšaitį." (p. M. Bakšaitis 1917 m. gavo laipsnį B. S., 1918 m. A. B.) Ponas Bakšaitis šioje mokykloje vienas kę pasivaręs moksle, tai-gi fakulteto komitetas pastatė žmogų, kuris tikrai tinkamas.

Kuomet ponas O. P. Kinsey pranešė, p. Bakšaitis paskirtas lietuvių kalbos mokytoju, mi didžiūmoje pakilo ūpas ir deimų plojimas. Tas parodo, kad didžiūma mokytojų patenkinti ir nauja mokyklos tvarka. Žinoma, tuli socialistai buvo manę protestuoti. Mat, ju turėjo pasiklausti. Kaip tai be jų žinios išrinkta "mokytojas", A. Bimba prashino, o suteikė vietą p. M. Bakšaičiui. Apsaugok barzdotas Markse tokį negerą suėdima! Ponas O. P. Kinsey pasakė lietuviškiems socialistams: kuriems nepatinka, tai pasiimkite pinigų (tuition) ir važiuokit kur jums patinka. Randonųjų karštis perėjo ir nosis nukorė sėdėjo.

Dabar A. Bimba agituoja, kad neitų mokyti lietuvių kalbos. Jis tvieria ten kokią "mokyklą". Matykit aklaas akla bandys vesti. Nepavydžia, lai ir A. Bimba mokina. Menoriu ir neuztarit nei vieno; bet tikrai, bešališkai sakau, kad pakol A. Bimba pasieks tiek mokslo kiek M. Bakšaitis šiandien turi, tai mažiausia vargsni reikės penkiolika metų sėdėti mokyklos suolo. Ir tai dar klausimas, ar galės pasiekti?

Lietuviai moksleiviai p. M. Bakšaičiui esą dėkingi, nes jei ne jis, gal būtų nedavę mokyti mūsų kalbos. Priderėtų ir A. Rimbai savo galvę nulenkti, o ne agituoti, kad neitų mokyti.

Mažiukas Vincukas.

BINGHAMTON, N. Y.

Baisus pasikesinimai.

Gegužio 29 d. amerikėnai, darbininkai Johnson'o dirbtuvės, norėjo pakarti Povilą Palilionį, lietuvių socialistą, už tai, buk P. Palilionis buvęs priešingas Raudonojo Kryžiaus reikalui ir nenorėjęs jam ankos duoti. Socialistų laime, kad p. Johnsonas su pagelba jį išgelbėjo nuo užpuolikų. P. Palilionis, išgelbėtas, spruko namon, bet užpuolikai ir į namus buvo atsidurę, bet aukos nerado. Tečiau pavojus socialistui buvo neišvengiamas, todėl ir išsinešdino iš Binghamtono.

Kitas baisus atsitikimas — tai buvo tokis. Socialisto moterė laisvai gyvendama pastojė nėščia. Na ir kesinosi nužudyti savo vaisį, bet jai ne pasisekė. Nes pašauktas daktaras paėmė socialistę į ligonbutį, o ten jai jau nebebuvo progo žmogžudystę padaryti.

Žvirblis.

EAT
CORN
SAVE
WHEAT

LIETUVOS REIKALAI IR LIETUVIŲ PROTSTO NAI AMERIKOJE.

(Užbaiga).

Ponas pastorius atydziai klausė mano kalbos ir, man užbaigus kalbėti, galvos linktelėjimu patvirtino, kad tai yra tikra teisybė.

Patariau, kad ponas pastorius, apart protestonų leidžiamo lapelio, lietuviškų laikraščių neskaito, knygų lietuviškų irgi mažai yra skaitęs ir tokiu būdu mažą supratimą apie lietuvių tautą turi, o apie dabartinį Lietuvos padėjimą ir lietuvių politiską judėjimą, visai nieko nežino, nes, kaip patsai prisipažino, apie tai visai neindomavęs. Tad pasirupinanors trumpai apie Lietuvos likimą apipasaokoti, ir taip pat ant kiek buvo galima ir trumpai laiką, nušviečiau lietuvių siekimus ir veikimus Lietuvos nepriegulmybės delei, ypač Amerikos lietuvių judėjimą stengiaus aiškiaus apibūreiti.

Užsiminiau apie New Yorko Seimą, Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimus, Tarybos užtiestas plenus ir jų vykinimą, apie Atstovybę Sveicarijoje, Argentinoje ir visų Amerikos lietuvių veikimo centrą Washingtonė. Apie Tautos Fondą ir jo kaip šelpimo taip ir politiskio skryiaus veikimą, trumpai sakant, stengiaus nors abelnais ruožais visą Amerikos lietuvių veikimą perstatyti. Taipgi apkalbėjom lietuvių Lietuvoje ir Rusijoje dabartinį veikimą, del Lietuvos nepriegulmybės. Išrodžiau, kaip Prūsų lietuvių — nors toli gražu dar nevisi — pabunda iš vokiško apsvaigimo ir mušdamiesi krutinėn, už nuodėmes papildytas prieš savo tėvynę, kaizerinį patsiduodant, ir išskandant savo brangiosios lietuviškos kalbos, stoja darban del Lietuvos laisvės.

Poniū pastoriui nevisai buvo aiška, kas paragino lietuvių prie smarkesnio savo tėvynės labui veikimo. Po trumpo pasikalbėjimo jam paaiškėjo, kad tasai nepaprastas laikas, dabartinė karė yra taja priežastimi, nes šiandieną jau ne vien pavieniai žmonijos nariai savo turta ir pagaliaus savo gyvastį del žmonijos laisvės aukoja, bet ištisos tautos už savo šalies laisvę savo gyvastį aukoja. Šiame pasiaukojimo laike, kiekvienas stengiasi patirti, kas ktomi tikrai yra; beveik kiekvienos tautos atskiri nariai patyrė stėjo į artimesnį ryšį delei geresnį darbo pasekmę. Iki šiam laikui buvusios nublankusios su neaiškiais rubėžiais tautos, pabudo prie pilnos ir netik, kad savo rubėžius aiškiai užbrėžė, bet ir tikrąją savo tautos spalvą parodė.

Tie patys dalykai sujudino ir lietuvių tautą ir taipgi jos atsalusią dalį — Prūsų lietuvius. Po mudviejų pasikalbėjimo, ponas pastorius tarsį visai ne tuo žmogumi liko: vieton vokiško išdidumo ir šalto, dirbtinio mandagumo, tikras lietuviškas malonumas pas jį atsirado. Su žingeidumu klausinėjo ir klausė pasakojimų apie Lietuvą. Dabar jį patį pripažino, kad tikybės skirtumas neturėtų lietuvių tautą į dalis skirstyti. Del savo tėvynės labo visi išvien turėtų darbuotis, ypač kada tėvynės laisvei pavojus padidėja. Klausia, kuomi jįsi galėtų prie to švento darbo prisidėti.

Aiškiai mačiau, kad ponas pastorius galvojosi pradžioje mudviejų pasimatymo, ištaręs buk, "as apie Lietuvą nieko nežinau ir neindomauju. Vokiška kalba yra mano mylimiausia. Lietuviška kalba yra be vertės, vartoji tik tam kad dar (?) randasi protestonų lietuviškai kalbančių. Tikinos ateityje nereikės jos vartoti." Man išniant, palydėjo net iki gatvės ir kvietė tankiaus atsilaikyti. Atsisveikinant, ranką padavė, bet dabar tarsi buvo jau nebe ta, kurią buvo padavęs pirmą kart susitikęs, tuomet jaučians lyg kas būtų man į ranką žuvies šaltą uodegą inbrukęs. Atsisveikinant jaučiau tikrą jo nuosirdumą, jaučiau, kad su broliu lietuvių suspaudėva rankas, jaučiau jo širdies pagreitintą plakimą ir užkaitusį lietuvišką kraują.

Vėliaus turejau progą sueiti ir pasikalbėti su pačiais žmonėmis, lietuviškus protestonius; tą patį patyriau, ką ir pasikalbėjime su ponu pastoriu. Dabar man paaiškėjo, kodėl lietuviai protestonai, (liuteronai, kalvinai ir kiti) kovoje už Lietuvos laisvę iki šiol nedalyvavo. Jie yra kaizerizmu apsvaiginti. Vokiečių "kultūra" — tuščias pasiputimas — užrietė jiems nosis, išmokino juos į viską, kas nėra vokiška, žiūrėti su didžiausia panieka ir tokiu būdu privertė juos skirtis nuo savo brolių lietuvių.

Frankis, kuriuo vokiečiai juos apsvaigino ir palaiko somnambulizme yra protestantizmas. Mat tai yra "vokiečių tikybą" taip pat kaip kad lenkai turi "polską wiarą".

Bet jau kaizerizmas iš jų galvos duksta, jau lietuviai protestonai pradeda savo protą mąstyti, jau pamata kiek blėdies jiems vokiečiai yra padarę; pamatė, kad iki šiam laikui jie dirbo ir kalbėjo ne palei savo įsitikinimą, ne palei savo tikruosius jausmus ir troškimus, bet dirbo taip, kaip jiems vokiečiai diktavo, pamatė, kad jie buvo vergais tos vokiečių "kultūros."

Protestoniški pastoriai taip savo pasekėjus mokino, kaip jiems jau nuo mažens vokiečiai į smegenyną prikale. Gėrai žinoma vokišką obalsį "Vokiečiai virš visko," jų mokytojai protestoniškų pastorių kuno dalimi padarė, o pastarieji tą skiepija ir stengiasi auklėti savo pasekėjų širdyse. Lietuviai protestonai jau pradėjo matyti, kad vokiečiai tikybą pasinaudodamas iš jų molio gabalą padarė ir iš to molio sau reikalingus ir patin kamus paukščius lipina, paukščius su kiaurom uodegom, pro kurias galėtų vokiškai švilpti.

Lietuviai protestonai, pamatė, kad tikybą ir tautą yra skirtingi dalykai, kad jei esi protestonu, tai nereikia, kad vokiečių privilai likti, taip pat, kaip budamas kataliku gali būti geru lietuviu, nereikalauji lenku likti, kaip kad "polskos wiaros" šalininkai mano.

Reikia tikėtis, kad lietuviai protestonai greitai pamatys, kad ir jie yra sunumis Lietuvos, tos kuri šiandieną kenčia didžiausį vargą, kuriai grėsia vergijos jungas, del kurios labo jos sunus katalikai jau nuo senai dirba iš visų savo jėgų. Bet kadangi tas darbas kas kart didėja ir daugiau darbininkų reikalauja, tad reikia tikėtis, kad mūsų broliai lietuviai protestonai, patyrę tikrą dalyką stovi, visomis savo jėgomis stos prie darbo del Lietuvos laisvės, stos į kovą

kartu su jau kovojančiais katalikais ir laisvamanais už Lietuvos — savo tėvynės gyvybę ir laisvę.

Trumpai sakant, reikia tikėtis, kad lietuvianis protestonams greitai laiku bus aiška, jog jų tikybą nereikalauja, kad jie nuo lietuvių tautos atsiskirtų, kad jie ir protestonų tikybės laikydamiesi gali būti ištikimais Lietuvos sunumis. To iš jų tikimasi ir tik to nuo jų Lietuva tėvynė laukia.

Brydvaizis.

Skaudami pečiai, sustinge stenos ir kaklas visų susitingimai ir skaudėjimai turi pasiduoti Sloan's Linimentui.

Nereikia trinti. Tiksliai patepti skaudamas vietas, jis greitai išgeria ir kuma ir atleidžia. Geresnis negu kokie pleistrai arba mostis, ir nenu-džo skuros. Turekite butelį paraankiai del rimto mazgo, išsukimo, dantų skaudėjimo, neuralgijos skaudamų stengų ir sustyrusių muskulų.

Sloan's Liniment
KILLS PAIN

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS:

Nauji neštinai, daryti ant užkymo stulitai ir overkotai, vertės nuo \$36 iki \$56, dabar pasiduos po \$15 ir \$25.
Nauji daryti gatyvi nuo \$15 iki \$35 stulitai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailių pamuštų overkotų.
Visai mažai vartoti stulitai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Kelnes nuo \$1.50 iki \$4.50. Vairai stulitai nuo \$2.00 iki \$7.00. Valios ir krepai.

ATDAVA KASDIENĄ Nedėlionis ir vakarais.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. P. ŽILVITIS

LIETUVIŲ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gyvenimo vieta:
3315 SO. HALSTED ST.,
Tel. Driver 7179
OFISAS:
3259 SO. Leavitt St.
VAL: 4-5 vakarais, nedėlionis 10-12 ryte.
Telefonas BOULEVARD 7179

Sergėkite savo Akis

Smetanas gerai pritaikinti akiniai bus palengvinimui del Jūsų Akis. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet rauda ilgiai krūvi, kuomet skaitai ar stovi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinų. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą, net palp žemai net iki \$2.00. Egzaminas suteikiamas dyka.

JOHN SMETANA
Akių Specialistas
1801 S. Ashland A., Chicago
Kampus 18-los gatvės 3-čios lubos virš Platto apšiekos. Randamieji 14, 15, 16, 17 ir 18. Tėmųkite į mano paraką. Valandos: nuo 9 val. išryto iki 3 val. vakarais. Nedėlionį nuo 8 val. ryto iki 12 valandų dieną.

AUKSUOTI ROŽANČIAI

Užlaikome Rožančių dideliame pasirinkime įvairiose karolių spalvose, kurie yra pagaminti iš Europos. Pasiskubinkite su užsakymais. Greitai gali išsibaigti. Turime taipgi maldaknygių spausdintų Tilžėje, Vilniuje ir Amerikoje.

Užsisakant paminėkite numerį ir kokios spalvos norite. Pinigus galite siųsti išperkant Money Order, registruotame laiške, arba viencentimiais krasos ženkleliais. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 WEST 46th STREET, CHICAGO, ILLINOIS

BEETHOVENO Muzikos Konservatorija

Yra tai vienintelė lietuviška muzikos mokykla Švietinyose Valstijoje, kurioje mokinama skambinti pianu, mandolina, gitara, smuikuoti, vargonininkavimu, dainuoti ir groti ant pučiamųjų instrumentų, teoriją, harmoniją ir muzikos istoriją. Geriausias laikas mokintis muzikos, tai jaunosios dienos. Tėvai nesigalėkite vaikeliams duoti progą. Už mažą užmokėsi, turėsite didelę naudą. Užrašykite tuoj. — Kainos mūsų prieinamos. Del platesnių žinių ateiškite ypatsiškai arba rašykite:

A. S. POCIUS
3259 S. Halsted St. Tel. Canal 2122
Ant — čia Lurų

Operetė "Pumpurėlis"

Tik ką išėjo iš spaudos naujagimėliška operetė "Pumpurėlis", kurią parašė gerb. Kun. F. B. Serafinas. Muziką komponavo gerb. muzikas A. S. Pocius. Labai tinkaui dabartinėms laikais. Kaina jos yra labai maža, nes tik 25c. už vieną. Agentams 25 nuoš. nufeldžiamie. Reikalauskite pas:

Draugas Publishing Co.
1800 West 46th Street Chicago, Ill.

L. R. K. LABDR. SA-GOS CENTRO VALDYBA.

Dvas. vadovas kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirm. Antanas Nausėda, 1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Vice-pirm. Pranas Veryga, 4539 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Nut. rašt. Julijonas Šliogeris, 1424 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Fin. rašt. Aleks Dargis, 726 W. 18th st., Chicago, Ill.

Iždin. kun. Antanas Staninkynas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

DIREKTORIAI:
Visi Chicagoje.

Frank Veryga, 4539 So. Marshfield ave. Jonas Petraitis, 4549 So. Talman ave. Povilas Mažeika, 3315 Auburn ave.

Kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave. Juozapas J. Elias, 4600 So. Wood st.

Kun. Antanas Staninkynas, 2634 W. 67th st. Kun. F. B. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl.

Kun. Alex. Skrypko, 4557 So. Wood st. And. Bruožis, 653 W. 18th st.

Boleslavas Sekleckis, 3427 Auburn ave.

SV. ANTANO DR-JOS AD. MINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm. 919 — 8th St.,

Antanas Taučas, Vice-pirm., 1125 So. Lincoln St.

Ant. Semaška — rašt. 1408 Lincoln St.,

Ant. Bakšas — tikininkas, 1327 So. Victoria St.,

I. Bakšis, Fin. rašt., 1331 So. Park Ave.,

Iždo globėjai: 1. Makuševičė, 2. P. Kazdelevičė,

Marsalkos: Pr. Dapkus, M. Galinis.

Pr. Kapturauskas, Knygius. Pranas Bujanauskas, — organo priž., 1112 — 10 St.

TAUTOS IZDO VALDYBA

Pirmininkas, kun. F. Kemėsis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pirm. pagalb. kun. J. J. Kaulakis, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Raštinnikas, I. Simutis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Iždininkas, kun. S. J. Čepanionis, 318 So. Fourth St., Homestead, Pa.

Iždo globėjai, kun. J. Jakštys, 421 Cleveland Ave., Harrison, N. J.

CHICAGOJE.

GERB. KUN. J. ŽIDANAVIČIUS CHICAGOJE.

Vakar "Draugo" redakciją ir administracijos ofisą aplankė retas svečias. Jis yra gerb. kun. Juozas Židanavičius, Amsterdamo, N. Y., lietuvių parapijos klebonas.

Gerb. kun. Židanavičius yra įžymus mūsų tautos vyras. Jis daug yra pasidarbavęs mūsų tautai ir Bažnyčiai. Jis yra "Draugo" Bendrovės šerėtininkas ir uolus "Draugo" rėmėjas.

Kun. Židanavičius Chicagoje žada užtrukti kelias dienas. Žada pasiviešėti ir pasirožėti mūsų didžiulio miesto ypatybėmis.

6 CHICAGIEČIAI ŽUVO KARŠ FRONTĖ.

Iš Washingtono pranešama, kad karš lauke nukentėjusių kareivių skaitliu randasi 6 chicagiečiai užmušti ir kiti 6 sužeisti.

Žuvę yra: Edward T. Maginske, John J. Pasedol, George A. Gustafson, Adam B. Kirscht; mirę nuo žaizdų: Earl Belfry ir Willim Dingle. Sužeisti: Elmer Davis, Frank Slama, Walter Stelmazek, Gerard Brooks ir Lawrence A. Dow (pastarasis iš Lyons, Ill.).

NESUTINKA SU LEDO KAINOMIS.

Valstijinis prokuroras Hoyne pažymėjo, kad jis nesutinka su ledo kainomis, kokias nustatė maisto administracija. Prokuroras ir tolesniai ves tardymus su tikslu sumažinti ledo kainas.

Pirmiau už 100 svarų ledo buvo imama 50c. Maisto administracija nustatė 48c, du centų mažiau. Prokuroras sako, kad toksai kainos nustatymas yra juokingas.

Taip pat jis priešinasi, kad su rugpjūčio 1 d. pieno kvortai būtų imama 13 centų.

ATMAINĖ GATVIŲ VARDUS.

Chicagoje 7 gatvės vokiškais vardais pakeista kitomis. Ir taip: gatvė Berlin vadinsis Canton, Ems — Colwin, Frankfort — Charleston, Lubeck — Carolina, Coblentz — Carer ir Rhine — Coyne.

ATRASTA NUSIŽUDŽIUSI MERGINA.

Vakas Jackson parke atrasta nusižudžiusi 19 metų mergina, Albert Key, dirbusi Continental and Commercial National bankoj.

Nelaimingoji išgėrusi nuodų.

Gubernatorius Lowden pasakė problemą ištikimybės Dieno (liepos 4 d.) reikale. Apie tai bus plačiau rytoj.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKR. KUOPŲ DOMAI.

Tradicijinis apskričio išvažiavimas iš birželio 23 dienos perkeltas į liepos 21 dieną. Prie šitos atmainos prisidėjo svarbios priežastys. Kuopos ir pavieniai nariai teikėsi šitą pranešimą įsitęmę.

Apie vietą ir kitus išvažiavimo reikalus viską praneš išrinkta valdyba.

L. V. Ch. Apr. Valdyba.

CICERO, ILL. LIETUVIAMS ŽINOTINA.

Sumanytos ketvergo vakar, birželio 20 d. lietuvių šv. Antano parapijos svetainėje prkalbos dely svarbių priežasčių neįvyks.

Prakalbų Rengėjai.

CHICAGOS LIETUVIŲ DOMAI.

Svarbus susirinkimas.

Birželio 21 d. atsibus susirinkimas Ištikimybės Dienos manifestacijos reikale.

Taigi pagedaujama, kad visos draugijos, klubai, kuopos visokių organizacijų teiktų atsiųsti savo atstovus ar valdybas minėtan susirinkimui, kuris atsibus 8 val. vak., minėtoji diena, šv. Kryžiaus parapijos svetainėje, 46-tos ir Wood gatvių.

Svarbu, kad visi lietuviai imtų dalyvumą tame reikale. Tati visų draugijų bei organizacijų atstovai atvyktų minėtan susirinkimui pasitarti apie būtiną manifestacijos reikalą.

Laikinė Komisija.

L. V. 16 KUOPOS NARIŲ DOMAI.

Šį vakarą labai svarbus susirinkimas 16 kuopos, paprastam kambarij, šv. uJrgio parapijos svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti.

M. M.

REIKALINGAS -- Lino-typtistas, patyręs ir mokas gerai savo amata. Atsišaukite:

"Draugas" Publ. Co.
1800 W. 46th St., Chicago

"Draugas" galima gauti ant šių kampų:

Didmiestyje.
N. W. Kampas State ir Madison, prieš Boston Store.
N. W. Kampas State & Van Buren.
Kampas Halsted & Van Buren
Kamp. Halsted & Archer
Kampas 22-ros ir Leavitt
Kamp. Halsted & Maxwell
Kamp. Halsted & 14th St.
Kamp. Halsted & 18th St.
Kamp. Halsted & 31st St.
Kamp. Halsted & 35th St.
Kamp. Halsted & 47th St.
Kampas 47th & Wentworth.

Paiškau savo vyro Louis Bagdono, kuris trys mėnesiai atgal prailino palikdamas mane be jokio cento ir su mažu kudičėtu. Mėnuo atgal buvo prisijutęs laisvą iš Frankfurto, Mich. Roko, kad dirgavo kasyklose. Dabar eina gaudas tarpe vietinių, kad jis nužudytas peiliu. Kuo suteikta man žinia apie jį busiui labai dėkinga ir atlyginu visus nuostolius.

Kastė Bagdonienė,
1372 E. 21st Str.,
Cleveland, Ohio.

ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

Šv. Mykolo Ark. Dr. Ja No. II, North Side, Chicago, Ill. Lenkiamie galvas prieš juos broliai, už šimtinę šimtinę gautą B-vės šėrų, oždū mums truksta išreikšti savo padėkojimą už taip gausią paramą. Te Visagalis Jums laimina.

A. Jokubauskaitė, 1630 McReynolds St., R. Simkus, 1529 N. Paulina St., Kaz. Balčunas, 4709 W. Grand Ave. ir Antanas Čoršekevičius. Po \$10.00 už "Draugo" šėrus gavome. Lai gyvuoja "northsidečiai." Širdingiausių ačiū Jums visiems siunčiame. Paildijimus malonėsite atsiimti pas Jusų kleboną kun. F. Kudirką, kuriam šiandie visus išsiunčiame.

Ona Gabraitė. Ačiū už \$5.00 prenumeratos. "Draugą" siuntinėsimė reguliariai.

Šv. Kazimiero dr. Ja, Holyoke, Mass. per sek. D. Velicką. \$5.00 p. Velickos prisijutus gavome. Ačiū broliai. Apimokėję esate iki 11 d. gegužės, 1919 m.

J. Steponaitis. Gavome \$1.00 už "Draugą." Ačiū. Siuntinėsimė per 2 mėnesius.

S. Perlekas, Centralia, V. Adomaitis, Herring, Ill., J. Rškis, Sioux City, Iowa, A. Dowdowicz, Opola, Pa., F. Turauski, Waukegan, Ill., A. Morris, So. Manchester, Conn. ir A. Jasinski, Shenandoah, Pa. Po \$5.00 už prenumeratą gavome. Ačiū labai širdingai. Užgana padarysime.

A. Romanofsky, W. Hazleton, Pa., M. Matulaitis, Scranton, Pa. ir S. Austrynas, Waukegan, Ill. Po \$3.00 už "Draugą" gavome vakar. Ačiū. Užsimokate už pusę metų.

Foundry Laborer Wanted:—40 to 45c per hour with quick prospects of advancement. Reply to General Aluminum & Brass Mfg. Co., Detroit, Mich.

Reikalingi darbininkai (Ielbertai) prie Foundry's mokama nuo 40 iki 45c, 1 valanda, su greitu pakėlimu mokesčio, arti prie lietuviškos bažnyčios ir mokyklos. Atsišaukite: General Aluminum & Brass Mfg. Co., Detroit, Mich.

Reikalingas:—geras vargonininkas. Meldžiui kreiptis sekančiu adresu: Rev. M. Durickas, Sacred Heart Rectory, Silver Creek P. O., Penna.

Paleškau Juozapio Pilko, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Fabaliaus kaimo. Jeigu kas apie jį žino, malonėkite pranešti ant šio adreso: Pranciška Gedvilienė, R. F. D. No. 3, East Bluff, Pekin, Ill.

Paiškau savo dėdės Jokubo Stasaitis, paeinančio iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Šėtos parapijos. Dvidešimt metų kalp gyvena Amerikoje, dabar nežinau kamie randasi. Kas praneš, tai gaus \$5.00 dovanų. Jonas Stasaitis, 6 Hyde Park, Batavia, N. Y.

Pasiduoat:—rusiški pinigai 2,000 rublių. Kas pirks ant sykio tai gaus 15c ir pigiau. Kadangi aš sergu tai nūn pinigai yra reikalingi del gydymui, o tų rublių aš negaliu vartoti. Meldžiui atsišaukti sekančiu adresu: Peter Skirius, Kenosha, Wis.

\$9 akry, 1 1/2 myl., netoli nuo gero ir puikaus miestelio, viduryj Wisconsin'o valstijos. Viskas apdirbta ir suvalyta. 6 kambarių medinis namas ir mažas staldas. Del tulšių šantė, kietis javams supilti ir kitiems dalykams susidėti. Geros tvoros. Žemė lygi, be jokių akmenų; randasi prie gražaus kelio. Didelėse bargenais, tikiai \$6,000, su mašinėjoms ir šių metų javais. Galima tuojau užimti, jeigu norėtų. Apmalyna ant namo ir loto geram miestui. Meldžiui atsišaukti: J. C. Genske, 255 Main Str., Kenosha, Wis.

Mes turim 1na mašiną (Motor) dvi užbalgėjas, dvi apatvinėtojas Jack biskį naudota pigiai ant lengvų išmokesčių. Visa skura, roberiai ir visoki mažmožiai žemiausia kaina.

K. KAPLAN & SONS,
4403 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: YARDS 5494.

J. C. Genske,
255 Main Str.,
Kenosha, Wis.

Mes turim 1na mašiną (Motor) dvi užbalgėjas, dvi apatvinėtojas Jack biskį naudota pigiai ant lengvų išmokesčių. Visa skura, roberiai ir visoki mažmožiai žemiausia kaina.

K. KAPLAN & SONS,
4403 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: YARDS 5494.

Mes turim 1na mašiną (Motor) dvi užbalgėjas, dvi apatvinėtojas Jack biskį naudota pigiai ant lengvų išmokesčių. Visa skura, roberiai ir visoki mažmožiai žemiausia kaina.

K. KAPLAN & SONS,
4403 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: YARDS 5494.

Mes turim 1na mašiną (Motor) dvi užbalgėjas, dvi apatvinėtojas Jack biskį naudota pigiai ant lengvų išmokesčių. Visa skura, roberiai ir visoki mažmožiai žemiausia kaina.

K. KAPLAN & SONS,
4403 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: YARDS 5494.

Mes turim 1na mašiną (Motor) dvi užbalgėjas, dvi apatvinėtojas Jack biskį naudota pigiai ant lengvų išmokesčių. Visa skura, roberiai ir visoki mažmožiai žemiausia kaina.

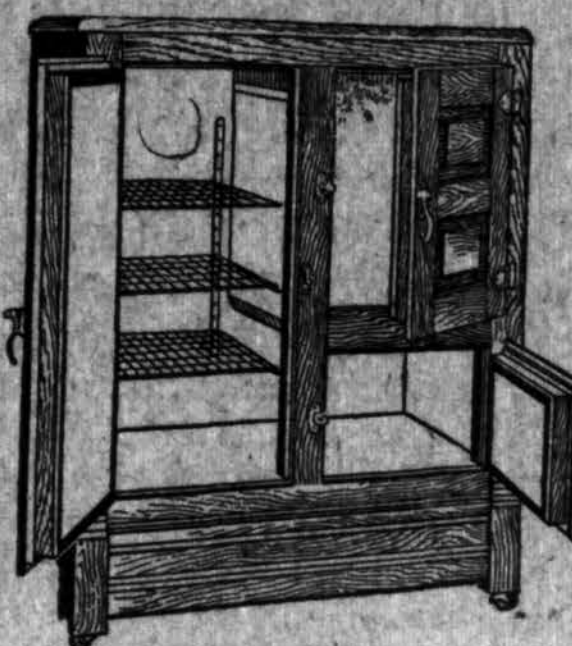
K. KAPLAN & SONS,
4403 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: YARDS 5494.

Specialiai Ant Vienos Savaitės

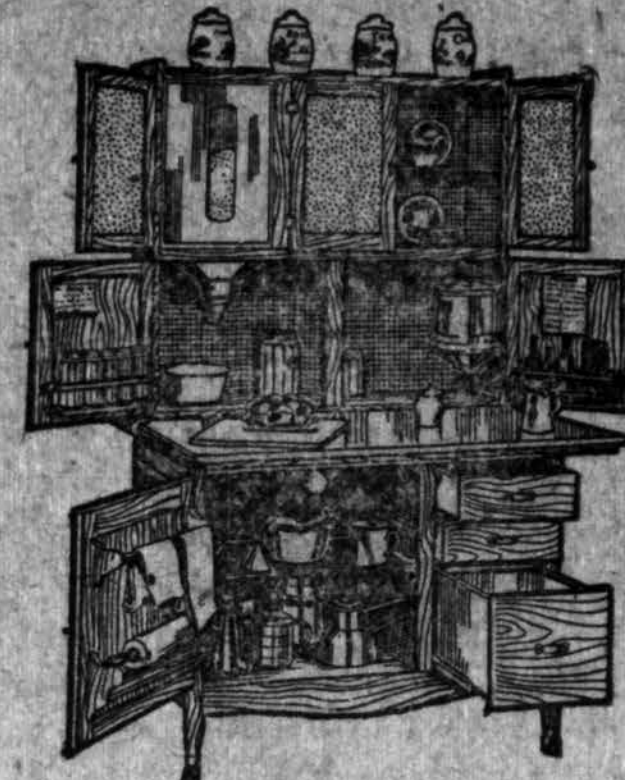
Specialis išpardavimas tikiai ant vienos savaitės kuriuos rasite mūsų keturiose krautuvėse 5-ių brolių Perlowskių kurie parduoda per savo Union-Planą kuris duos Jums "Liuosybę nuo augštu kainu Rakandu"

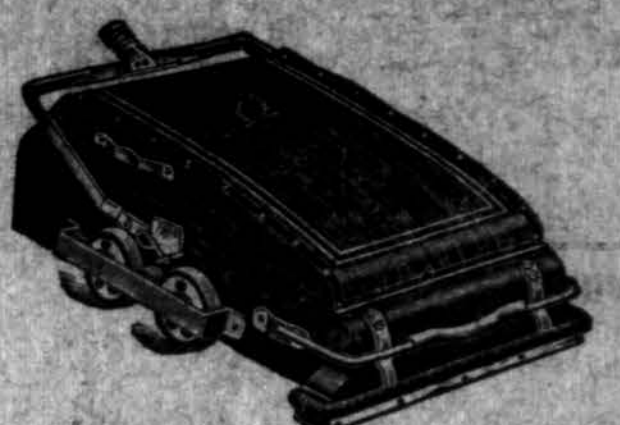
Puiki Supamoji Kėdė—visas išmūštas gera skura, labai smagus sėdėti. Reguliere kaina jos \$20. Ant šio specialio išpardavimo tikiai... \$15.75

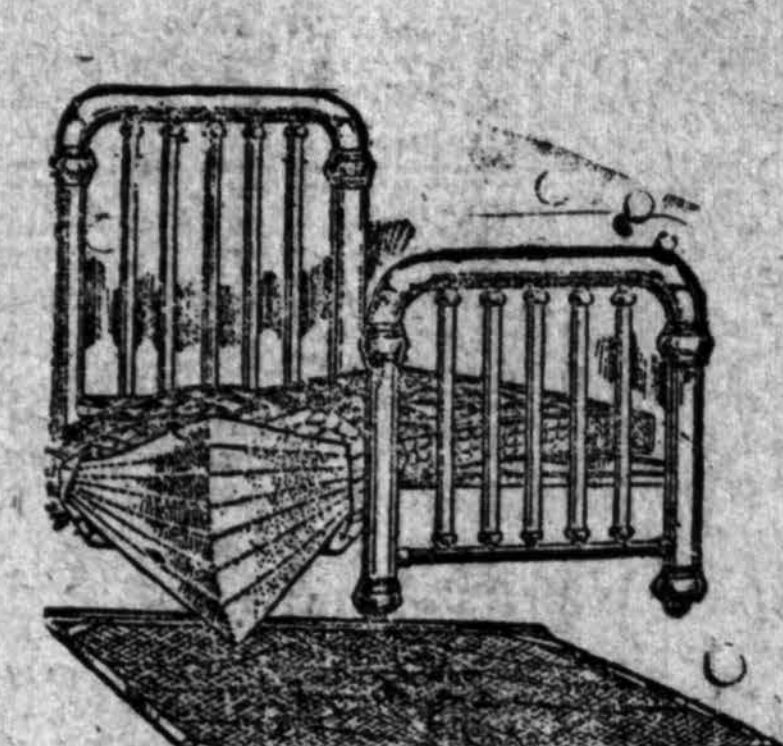
Mūsų Specialė Ledanė—padirbta iš gero kieto medžio; išpaustuota baltu palisu. Ypačiai turi didelį vietą del ledo. Specialiai tikiai... \$17.95

Virtuvėl Sėputė—"Kitchen Maid" augšta. Labai gražiai padirbta ir kiekvienam dalykui atskiria vieta. Turi visus pagerinimus. Specialiai tikiai per šią savaitę... \$29.50

Mašina Karpetams — kombinacija "Vacuum Sweeper" puiki mašina del valymo karpetų. Specialiai tikiai... \$5.50

Lova—labai graži lova, su gražiais storais stulpeliais, geras puikus matracas, apvilktas gera satina. Reguliere kaina visose krautuvėse \$35, o ant šio išpardavimo atiduodame tikiai už... \$28.50

"Queen Anne De Luxe" Fonografas—gryno raudonmedžio gražiai palisuotas ir gvarantuojamas ant 5 metų. Šis fonografas groja visokių rekordus. Turi labai malonų balsą. Specialiai ant šio išpardavimo parsiduoda tikiai už... \$125.00

Tikiai ant Vienos Savaitės—Mes atiduodame šį pečių "Globe" kuris geras del anglių ir gazo, turi gražią didelę lentyną ir yra gvarantuojamas gerai kepti ir virti kaip ant anglių taip ir ant gazo. Akinuola tikiai per šią savaitę... \$85.00

Visos Krautuvės atdaros Utarninko, Ketvergo ir Subatos Vakarais

KRAUTUVĖS ŠIAURINĖJ DALYJ MIESTO.

1272-78 Milwaukee Ave.
(Visai arti Moller Bros. Dep. Kraut.)

1565-67 Milwaukee Ave.
Prie Robey ir North Ave.

KRAUTUVĖS PIETINĖJ DALYJ MIESTO.

4705-09 S. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

3463-65 Archer Ave.
arti 35-tos gatvės.

Dr. G. M. GLASER
Fraktikuoja 36 metal
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kėrtė 33 E.
Chicago, Ill.

SPECIALISTAS
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų
Taipgi Chronišku Ligų.
OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis pagal sutarimą.
Telephone Yards 687.

Tel. Drover 7642
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą.
4713 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

Telefonas: MOKINLEY 5744
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 SO. WESTERN BLVD.
Kampas W. 35-tos gatvės.

Tel. Cicero 352.
Dr. S. NAIKELIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4547 W. 14th St., Cicero, Ill.
VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryto, nuo 3 iki 5 po pietų, nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9—12.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ALEX. MASALSKIS
Graborius.
Lietuvis graborius. Atliekame visokias laidotuvių kopijavimus. Tu rime savo karbus ir au tomobilus. Taipgi didesnę dalį grabų patis dirbame.
3307 Auburn Ave.,
Telephone Drover 4139.

Dr. A. R. Blumenthal O. D.
Akių Specialistas
Fotinismas Dykas
Ofiso Adyos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12.
4449 S. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4517.
Telephone Boulevard 6487

Dr. M. Stupnicki
3149 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos:—8 iki 11 išryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.
Telefonas Yards 5032.

Resid. 933 E. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronišku ligų.
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9692.
VALANDOS: 10—11 ryto 2—5 po pietų; 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ ERNEST WEINER Dry Goods

1800 W. 47th Gatvė, Kampas Wood gatvės

Mes duodame dvigubas šėmpas Ketvergalis ir Subatomis. Dideliame pasirinkime gaunami, visokie materijalai, Vaikams drabužiai, šlebes ir Jekutės.

Telefonas: FULLMAN 342
Dr. D. J. BAGOČIUS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10751 SO. MICHIGAN AVE., ROSELAND, ILLINOIS

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 318-325 National Life Bg.
29 So. LaSalle St.,
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Rockwell 6999.
Residence Humboldt 97
CHICAGO, ILL.

BANKES' COFFEE The Best 26c a lb. 19c

GERIAUSIS SVIESTAS 43c	Riešutų Sviestas Labai geras po 29c	COCOA Geriausia Bankes sulygine su bent kokia 14c	DAIRY SVIESTAS 39c

Home Blend veiktinų parduojat ir daug kran turvų parduoda už patis kava po 36c.

WEST SIDE 2654 Milwaukee 1273 Milwaukee 1954 Milwaukee 3608 W. Madison	1444 W Chicago a. 1356 Blue Island a. 2612 W. North a. 1217 S. Halsted at 1393 S. Halsted at 1815 W. 15th st.	5109 W. 12nd st. SOUTH SIDE 485 W. Division at 5633 Wentworth a. 5437 S. Halsted at 4739 S. Ashland a.	NORTH SIDE 730 W. North a. 3640 Lincoln av. 3244 Lincoln av. 5413 W. Clark st.

GELI
JAN
DEKI
T

KAINA
PRICE

TURK

Iš t

SONE VE

TURKAI U
KONSULIAT

Be to apiplė
lig

Washington
Valstijų pasi
je iš tos šalies
rano pranešė,
ėmę Persijos
tenai užgrobė
konsuliata i
Valstijų ligon

Jei šitas pr
liai bus patvi
toksai turkų i
mas bus paska
ko darbu ir T
re.

Ant Sav. V
Tabrizo plev
vėliava, kada
siartinant ko
pavestas išp
priežiūrai. Te
panijos vėliav
mos. Užpuolė
paprastai tur
plėšė.

Ligoninę Ta
gelio metų bu
rikoniški prez
goninė pirmia
delė. Ten dar
gydytojų. Bet
sėn pasisuko i
niški gydytoja
leido ligoninę

Anot geriau
veikia neskait
riuomenė. Bas
čiai. Pietuose
pertoliausia v
riuomenė. Ang
susirėmimas u
dien laukiamu

Šitas atsitik
vers. Ameriką
į turkus. Senia
vo pakelti rei
karė būtų pas
jai ir Turkijai
tas nematė rei
ti, kol vokie
nieko neveikė
amerikonus.

AUSTRIJA N

Nuo vokiečių
či

Londonas, h
pranešimų iš
Austrija netu
taigi ir duono

Daug javų
Austrija iš U
ten javus žeris
tik kas nubir
tai atiduodam

Austrijos m
Paul, tuo rei
Berlynan.